

**PRÍHOVOR PREZIDENTA SR
počas pietneho aktu pri príležitosti
Dňa boja za slobodu a demokraciu**

Bratislava, 17. 11. 2025

Vážený pán predseda Národnej rady Slovenskej republiky,

vážený pán prezident Ivan Gašparovič,

vážení členovia vlády Slovenskej republiky,

vážení páni poslanci, excelencie,

vážení predstavitelia Zväzu protikomunistického odboja,

vážené dámy, vážení páni.

Stretávame sa dnes na tomto pietnom mieste, aby sme si spoločne uctili obeť totalitného režimu. Aby sme venovali tichú spomienku politickým väzňom. A aby sme si pripomenuli, že žiadny politický systém a žiadna ideológia nemôže svojvoľne zasahovať do práv a do životov občanov. Nemôže ich prenasledovať na základe ich pôvodu, viery či politického presvedčenia.

Sloboda a demokracia, ktoré nám priniesol November '89, sú základným predpokladom pre to, aby mal každý jednotlivec, každý občan tejto krajiny šancu žiť a prežiť dôstojný život. Sú predpokladom pre úspešné napredovanie Slovenska. Prosperita či ekonomický a sociálny rozvoj sa dajú dosiahnuť len v spoločnosti, ktorá dodržiava zákony a rešpektuje ľudské práva. Kde vládne duch slobody, vrátane slobody podnikania či slobody prejavu.

Pokiaľ mnohí ľudia cítili a cítia, že ich túžba po dôstojných životných podmienkach nie je naplnená, nie je to problém hodnôt, ktoré si občianska spoločnosť pred 36 rokmi vydobyla.

Problém spočíva v tom, ako s týmito hodnotami a s potenciálom našej krajiny naložili ponovembrové politické reprezentácie.

Na dnešný štátny sviatok môžeme mať rôzne názory, rovnako ako môžeme mať rôzne názory na čokoľvek v tejto krajine. Ale to, že tieto názory môžeme slobodne vyslovovať a šíriť bez strachu o svoju slobodu či dokonca život, má svoj pôvod práve v Novembri '89.

Preto som presvedčený, že si tento sviatok zaslúži elementárnu úctu každého, kto má zároveň elementárnu úctu k demokracii a elementárnu úctu k slobode.

Bolo by veľmi žiadúce, aby sa dnešný deň nestal príležitosťou na ďalšie rozdeľovanie spoločnosti, ale skôr pripomenutie si hodnôt, ktoré nás všetkých spájajú. Hodnoty, ktoré pred 36-timi rokmi rezonovali v mysliach Slovienek a Slovákov.

A myslím si, najlepšie ich vyjadrujú štyri slová: sloboda, nádej, zmierenie a dialóg.

Je mi ľúto, že práve dialóg, po ktorom v Novembri '89 volali všetky vrstvy spoločnosti, sa vytratil z nášho verejného života ako základ zmysluplnej komunikácie. Dialóg častokrát nahradil hejt, urážky a vulgarizmy. Ak však chceme namiesto ďalšieho rozdúchavania nenávisť hľadať cesty k spájaniu slovenského národa, bez slušného dialógu sa to jednoducho nezaobíde.

Aj preto ako prezident všetkých slovenských občanov prosím: Majme rešpekt ku každému názoru, ktorý je vyslovený slušnou formou a ktorého prvotným cieľom nie je šíriť nenávisť.

Majme rešpekt aj ku generácii študentov - veď oni sú tí, ktorí si 17. november pripomínajú aj ako Medzinárodný deň študentstva a ktorí stáli na počiatku udalostí spred 36-tich rokov.

A majme rešpekt aj k starším generáciám, ktoré vo svojom živote niekoľkokrát zaplatili za politické zmeny vo svojej vlasti.

Vzájomný rešpekt a vzájomný dialóg sú hodnotami Novembra '89, ktoré stále čakajú na svoje naplnenie.

Ak ich dokážeme budovať a upevňovať, je to ten najlepší spôsob, ako môžeme so získanou slobodou v našej vlasti naložiť.

Ďakujem veľmi pekne.